

WOJEWODA LUBUSKI

Marcin Jabłoński

FB-III.431.22.2012.TWit

Pan
Stanisław Kozłowski
Burmistrz Ośna Lubuskiego

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą”, Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przeprowadził kontrolę problemową w Urzędzie Miasta i Gminy Ośno Lubuskie (ul. Rynek 1, 69-220 Ośno Lubuskie) w dniach od 28 listopada do 28 grudnia 2012 r., w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Wojewody na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz realizacji dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych.

W związku z powyższym, stosownie do art. 47 w związku z art. 46 ustawy, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kontrolowana działalność w zakresie wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Wojewody oraz realizacji dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych została oceniona negatywnie.

W okresie objętym kontrolą tj. 2011 r. Urząd Miasta i Gminy Ośno Lubuskie otrzymywał dotacje oraz uzyskiwał dochody z tytułu realizacji zadań zleconych. Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - pismo FB.I.MJez/3010-65/2010 z dnia 21.10.2010 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu gminy uchwałami Rady Gminy lub zarządzeniami Burmistrza. W uchwale budżetowej ujęto planowane dochody gminy z tytułu realizacji zadań zleconych w rozdziale 85212 w §2360.

Sprawdzono wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

W rozdziale 01095 skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.).

W 2011 roku wydano 92 decyzje o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji, na łączną kwotę 420.989,66 zł.

Skontrolowano 11 decyzji, co stanowi 11,96% wydanych decyzji. Do kontroli wybrano decyzje o najwyższych wartościach, na podstawie których wypłacono producentom rolnym kwotę 240.944,23 zł, co stanowi 57,23% zwróconego podatku akcyzowego.

W pięciu decyzjach, które stanowią 45,45% z wszystkich skontrolowanych decyzji, powierzchnia użytków rolnych podana była w mniejszej wysokości, niż wynikało to z ewidencji gruntów. Powierzchnię wpisano na podstawie złożonych wniosków. Miało to wpływ na wyliczenie mniejszego limitu rocznego trzem producentom rolnym na łączną kwotę 19.171,02 zł.

Przed wydaniem decyzji producenci mogli się wypowiedzieć w trybie art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Żaden ze skontrolowanych rolników nie odwołał się od wydanych decyzji.

Pozostałe wymogi wynikające z powyższej ustawy oraz przepisów wykonawczych zostały zachowane. Koszty obsługi na realizację zadania zostały wyliczone w prawidłowej wysokości 8.419,80 zł. Skontrolowano wszystkie poniesione przez gminę koszty obsługi. Środki zostały przeznaczone na wypłatę wynagrodzeń z tytułu umów zlecenie z pracownikami wykonującymi zadanie oraz zakup usług pocztowych.

Sprawozdanie z wykonania powyższego zadania za 2011 r. zostało złożone w LUW w terminie.

W rozdziale 75011 gmina otrzymała dotację w wysokości 70.400,00 zł, którą wykorzystano oraz skontrolowano w całości.

Dotacje przeznaczono na wypłatę części wynagrodzeń wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, dla czterech pracowników Urzędu Gminy wykonujących zadania zlecane.

W rozdziale 75212 gmina otrzymała dotację w wysokości 550,00 zł, którą wykorzystano i skontrolowano w całości.

Dotację w całości przeznaczono na zakup materiałów i publikacji niezbędnych do przeprowadzenia szkolenia dotyczącego spraw obronnych, dla pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Skontrolowane wydatki w rozdziale 01095, 75011 i 75212 zostały dokonane w sposób rzetelny, legalny i gospodarny oraz prawidłowo zaklasyfikowane i zaksięgowane w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym

przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty. Zobowiązań wymagalnych nie stwierdzono. Kwoty dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Urząd Miasta i Gminy w Ośnie Lubuskim przekazywał dotacje w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdziałach 85203, 85212, 85213, 85278 i 85295 na konto Ośrodka Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim, który jest jednostką podległą gminie i wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że dotacje były przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe realizowanie zadań zleconych przez OPS.

Skontrolowano wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 1) 85203 na kwotę 41.004,00 zł, co stanowi 22,68% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.
Środki przeznaczono na funkcjonowanie ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy w Ośnie Lubuskim. Dotyczyły płatności za energię, wodę, ścieki, czynsz oraz zakup materiałów.
- 2) 85212 na kwotę 235.775,91 zł, co stanowi 10,46% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.
Skontrolowane środki dotyczą wypłaconych w czerwcu 2011 r. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz naliczonych i odprowadzonych w 2011 r. składek emerytalno – rentowych płaconych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.
- 3) 85213 na kwotę 13.400,00 zł, co stanowi 100% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.
Skontrolowane środki dotyczą naliczonych i uregulowanych składek zdrowotnych płaconych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.
- 4) 85278 na kwotę 10.000,00 zł, co stanowi 63,66% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.
Środki przeznaczono na wypłatę dwóm osobom fizycznym zasiłków celowych po 5 tys. zł na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej – huraganu, stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych (Dz. U. z 2011 r., Nr 167, poz. 996).
- 5) 85295 na kwotę 5.600,00 zł, co stanowi 57,14% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.
Środki przeznaczono na wypłatę dodatków do świadczeń pielęgnacyjnych, stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 04.10.2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 212, poz. 1262). Do kontroli wybrano 28 decyzji na podstawie listy wypłat nr 105/2011.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) Wydatki w rozdziale 85203 dotyczące energii, wody i ścieków dotyczyły całego Ośrodka Pomocy Społecznej, a nie tylko ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy.
- na podstawie konta 130-852-85203-4260-00 ustalono, że na energię oraz wodę i ścieki wydano 6.000,00 zł, w tym ŚDS dotyczy kwota 4.498,03 zł, pozostała kwota 1.501,97 zł dotyczy OPS,

- na podstawie konta 130-852-85203-4400-00 ustalono, że na czynsz wydano 13.000,00 zł, w tym ŚDS dotyczy kwota 4.914,00 zł, pozostała kwota 8.086,00 zł dotyczy OPS.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy prowadzenie i rozwój środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. Według art. 17 ust. 1 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz.207 ze zm.) wydatki dotyczące środowiskowych domów samopomocy ujmują się w rozdziale 85203 – Ośrodki wsparcia, a wydatki dotyczące funkcjonowania ośrodków pomocy społecznej w rozdziale 85219 – Ośrodki pomocy społecznej.

Główna Księgowa OPS wyjaśniła, że *„czynsz użytkowy i energia były księgowane z rozdziału Ośrodka wsparcia za wiedzą Pani Kierownik OPS Marii Palczewskiej”*.

W związku z powyższym stwierdzono niezgodne z przeznaczeniem wykorzystanie dotacji na łączną kwotę 9.587,97 zł, co stanowi 23,38% skontrolowanej dotacji w rozdziale 85203.

Przyczyną niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji była nierzetelna ewidencja księgowa oraz brak nadzoru ze strony kierownika jednostki.

Zgodnie z art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.), wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację, stanowi podejrzenie naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

- 2) Nieprawidłowo planowano środki w rozdziale 85212. W §4010 na wynagrodzenia zaplanowano 53.900,00 zł. Wykonano 50.633,77 zł. Oddano do LUW 3.266,23 zł. W §4110 na składki emerytalno – rentowe, płacone za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne oraz za pracowników OPS odpowiedzialnych za świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, zaplanowano 41.700,00 zł. Na podstawie deklaracji ZUS DRA ustalono, że z tytułu składek emerytalno – rentowych płaconych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne wykonano 53.894,01 zł. W planie nie ujęto kwoty 12.194,01 zł z powyższego tytułu oraz składek pracowników OPS odpowiedzialnych za świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny. Główna Księgowa OPS wyjaśniła, że *„przyczyną nieprawidłowego planowania środków był zbyt późno wyliczony plan na składki pracowników, zabrakło 3% kosztów obsługi”*.

Przyczyną nieprawidłowego planowania była nierzetelna ewidencja księgowa oraz brak nadzoru ze strony kierownika jednostki.

- 3) Wydatki w rozdziale 85212 w paragrafach 4210, 4300 i 4370 na kontach 130-852-85212 zaksięgowano w formie przeksięgowania 3% kosztów z kont 130-852-85219. Na podstawie ewidencji księgowej nie można ustalić, jakie konkretnie wydatki zostały poniesione w ramach przysługujących kosztów obsługi, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Główna Księgowa OPS wyjaśniła, że *„wydatki w rozdziale 85212 są wyksięgowane kwartalnie, ponieważ 3% kosztów obsługi jest trudno określić na podstawie oddzielnie prowadzonej ewidencji. Wydatki są poniesione ogólnie w całym Ośrodku Pomocy Społecznej”*.

Stwierdzono, że na kontach 130-852-85219 zaksięgowano wydatki dotyczące świadczeń rodzinnych i materiałów jak usługi informatyczne, usługi pocztowe, zakup materiałów. W oparciu o skontrolowane wydatki w rozdziale 85203, 85213, 85278 i 85295 stwierdzono, że używany program księgowy umożliwia ewidencję zgodną z zapisami ustawy o rachunkowości.

Przyczyną niezgodnego z ustawą rachunkowości księgowania wydatków była nierzetelna ewidencja księgowa.

- 4) Nieprawidłowo wyliczono 3% kosztów obsługi od zaplanowanych w rozdziale 85212 środków na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.

Zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.), koszty obsługi wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, nie mniej jednak niż 6.000 zł rocznie dla organu właściwego.

Według art. 31 ust. 3 ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228), koszty podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Wyliczenie:

Plan w rozdziale 85212 wynosił $2.257.670,00 \times 3\% = 67.730,01$ zł

Do kosztów obsługi zaliczono wydatki w paragrafach 4010, 4120, 4210, 4300 i 4370 na kwotę 69.538,77 zł, tj. wyższą o 1.808,76 niż wynika z prawidłowego wyliczenia.

W związku z powyższym stwierdzono nadebranie dotacji na kwotę 1.808,76 zł, co stanowi 2,67% skontrolowanych kosztów obsługi.

Główna Księgowa OPS wyjaśniła, że *„faktycznie poniesione koszty obsługi Referatu Świadczeń Rodzinnych są o wiele większe niż 3% zaplanowanych na realizację zadań środków”*.

Przyczyną nadebrania dotacji była nierzetelna ewidencja księgową oraz brak nadzoru ze strony kierownika jednostki.

- 5) Należności z tytułu składek emerytalno – rentowych od świadczeń pielęgnacyjnych oraz składek zdrowotnych od świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków stałych zostały w dziesięciu miesiącach przekazane na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z opóźnieniem – co jest niezgodne z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.).

Ustalono, że środki na łączną kwotę 71.860,20 zł, co stanowi 84,77% z deklaracji ZUS P DRA, przekazano z opóźnieniem sięgającym od 1 do 8 dni.

Główna Księgową OPS wyjaśniła, że „*przyczyną opóźnienia zapłaty składek był brak środków na ZUS*”. Ustalono, że gmina przekazywała dotacje w rozdziale 85212 i 85213, na zapłatę składek emerytalno – rentowych oraz składek zdrowotnych od świadczeń pielęgnacyjnych, niezwłocznie po ich otrzymaniu z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Opłacanie składek zdrowotnych od zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy.

Główna Księgową OPS wyjaśniła, że „*ZUS nie wystąpił o zapłatę odsetek*”.

Przyczyną nieterminowego odprowadzania składek były zaniedbania ze strony Głównej Księgowej oraz brak nadzoru ze strony kierownika jednostki.

Zgodnie z art. 14 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z przekroczeniem terminu zapłaty stanowi podejrzenie naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Skontrolowane wydatki w rozdziale 85278 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz dokonane w sposób rzetelny, legalny i gospodarny, prawidłowo zaklasyfikowane i zaksięgowane w ewidencji księgowej.

W 2011 r. Kierownik OPS wydał osiem decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 7.109,00 zł wraz z odsetkami. Skontrolowano cztery decyzje na łączną kwotę 6.155,00 zł, co stanowi 86,58% kwoty do zwrotu wynikających z decyzji.

W 2011 r. zwrócono kwotę 3.775,00 zł wraz z odsetkami, co stanowi 61,33% skontrolowanej należności. Decyzją Kierownika OPS jednej osobie została umorzona kwota 1.280,00 zł – zgodnie z art. 30 ust. 9 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.). Należności na kwotę 1.100,00 zł rozłożone są na raty, z terminami płatności przypadającymi na 2012 rok.

Sprawozdania kwartalne Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego zostały terminowo przekazane do LUW. Skutkiem stwierdzonego nadebrania oraz niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji było wykazanie nierzetelnych danych w sprawozdaniu Rb-50 za 2011 rok.

W 2011 roku na realizację zadań zleconych Urząd Miasta i Gminy w Ośnie Lubuskim otrzymał dotację w wysokości 2.977.742,45 zł. Ustalono, że gmina nie wykorzystwała dotacji w wysokości 4.386,11 zł, co stanowi 0,15% otrzymanych środków. Niewykorzystane środki zwrócono terminowo na konto Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Gmina Ośno Lubuskie uzyskała dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach 75011 i 85212.

Na podstawie dowodów wpłat na konto Urzędu Miasta i Gminy w Ośnie Lubuskim ustalono, że gmina w 2011 r. w rozdziale 75011 uzyskiwała dochody z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbiorze PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, stosownie do § 1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. z 2008 r. nr 207 poz. 1298).

Kwota dochodów wyniosła 217,00 zł i została błędnie zaksięgowana na koncie 130-756-75618-0410 jako opłata skarbową, stanowiąca dochód gminy, co jest niezgodne z art. 44h ust.11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. nr 139 poz. 993 ze zmianami). Spowodowało to zaniżenie należnych budżetowi państwa dochodów.

Należna kwota dla budżetu państwa to 206,15 zł, a dla gminy to 10,85 zł – stosownie do art. 4 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 ze zmianami).

W dniu 02.10.2012 roku gmina odprowadziła na konto LUW dochody w kwocie 323,95 zł łącznie z opłatami uzyskanymi do dnia 30.09.2012 r. Od tej kwoty naliczono i odprowadzono odsetki w kwocie 37,43 zł - zgodnie z art. 255 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

Ewidencja należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej prowadzona jest w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim.

Zarządzeniem nr 7/2010 z dnia 10.12.2010 r. Kierownik OPS wprowadził do stosowania, z dniem 01.01.2011 r., dokumentację opisującą przyjęte w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim zasady rachunkowości.

W Zakładowym Planie Kont wprowadzono konto 221- Należności z tytułu dochodów budżetowych oraz zapisano, że konto to „służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych”. Zapisano także, że „ewidencja szczegółowa powinna być prowadzona wg dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej”. W wykazie kont bilansowych, jako konta analityczne wymieniono konta 221.0, 221.1, 221.2 i 221.3 bez szczegółowego podania, do czego służą te konta. W wykazie kont bilansowych ujęto konto 139 – Rachunek bieżący jednostki – na fundusz alimentacyjny i zaliczkę alimentacyjną. Brakuje szczegółowego opisu tego konta. Z wykazu kont bilansowych oraz

szczegółowego opisu wyniku, że konto 225 – Rozrachunki z budżetami służy do rozrachunków i rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku od towarów i usług oraz nadpłat.

W polityce rachunkowości zapisano, że księgi rachunkowe prowadzi się przy użyciu pakietu programów finansowo – księgowych RADIX.

Skontrolowano ustalanie należności, dokonywanie należnych gminie potrąceń, uzyskiwanie i przekazywanie do budżetu państwa dochodów w rozdziale 85212 z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) Ewidencja analityczna należności od dłużników z tytułu funduszu alimentacyjnego prowadzona jest w programie RADIX używanym przez pracowników Referatu Świadczeń Rodzinnych – nie wynika to z obowiązującej od 01.01.2011 r. polityki rachunkowości,
- 2) Stwierdzono rozbieżności między danymi księgowymi a danymi z ewidencji analitycznej w programie RADIX:
 - Należności w funduszu alimentacyjnym, w ewidencji księgowej ustalono w wysokości 927.918,96 zł, z ewidencji analitycznej RADIX WIP wynika kwota 890.606,46 zł,
 - Należności w zaliczce alimentacyjnej, w ewidencji księgowej ustalono w wysokości 940.806,13 zł, z ewidencji analitycznej w programie RADIX EZAR wynika kwota 560.307,78 zł,
 - Dochody w funduszu alimentacyjnym, w ewidencji księgowej ustalono w wysokości 29.925,47 zł, z ewidencji analitycznej RADIX WIP wynika kwota 40.759,84 zł,
 - Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego, w ewidencji księgowej ustalono w wysokości 4.530,59 zł, z ewidencji analitycznej RADIX WIP wynika kwota 4.582,83 zł.
- 3) Wynikające z art. 27 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) odsetki od wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego, wykazano w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2011 rok, tylko w wysokości uzyskanej od dłużników. Nie wykazano odsetek naliczonych, co jest niezgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). Odsetki zostały naliczone w ewidencji analitycznej, w programie RADIX WIP na kwotę 162.458,84 zł.
- 4) Ewidencja księgowa należności i dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej prowadzona jest na kontach 139 i 225.
Ewidencji należności z tytułu wypłaconych świadczeń z powyższego tytułu nie dokonywano na koncie 221, co jest niezgodne z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz przyjętą polityką rachunkowości.

Wpływ na opisane powyżej nieprawidłowości i uchybienia miał brak nadzoru ze strony Kierownika OPS oraz brak dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji

gospodarczych i finansowych przez Główną Księgową OPS, co wynika z art. 54 ust. 1 pkt 3b ustawy o finansach publicznych. Skutkiem nieprawidłowości i uchybień było wykazanie nierzetelnych danych w sprawozdaniu Rb-27ZZ i Rb-ZN - o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, co jest niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Główna Księgową OPS w złożonym wyjaśnieniu zobowiązała się, że na dzień 31.12.2012 r. księgowania w programie RADIX WIP oraz programie RADIX w ewidencji syntetycznej będą zgodne, dane zostaną skorygowane i uzgodnione z Referatem Świadczeń Rodzinnych.

Od dochodów z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego gmina dokonała potrąceń w należnej wysokości. Odsetki odprowadzono na konto LUW w pełnej kwocie – zgodnie z art. 27 ust.4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zmianami).

Dochody budżetu państwa w rozdziale 85212 były odprowadzane, przez gminę w 2011 r., zgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

Sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ i Rb-ZN były przekazywane przez gminę terminowo do LUW.

Sprawy związane z prowadzeniem funduszu alimentacyjnego prowadzone są przez Referat Świadczeń Rodzinnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim.

Według wydruku z programu RADIX WIP na dzień 31.12.2011 r. z tytułu funduszu alimentacyjnego zalegało 86 osób na łączną kwotę 1.053.065,30 zł (z czego należności 890.606,46 zł, odsetki 162.458,84 zł).

Do kontroli wybrano 5 największych dłużników, którzy zalegali na łączną kwotę 227.878,80 zł, co stanowi 21,64% zadłużenia w funduszu alimentacyjnym oraz 12,45% łącznej kwoty zadłużenia podanej w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2011 rok.

Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zmianami).

Oдноśnie skontrolowanych dłużników ustalono:

- 1) we wszystkich aktach sprawy są informacje od komornika o bezskuteczności egzekucji,
- 2) одноśnie dwóch dłużników, którzy przebywali na terenie innej gminy, skierowano pisma do ośrodków pomocy społecznej o podjęcie działań,
- 3) do trzech dłużników skierowano wezwania do zgłoszenia się w ośrodku celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego,
 - dwie osoby nie zgłosiły się, skierowano wobec nich wnioski do prokuratury w trybie art.209 §1 Kodeksu karnego,
- 4) do każdego dłużnika wysłano upomnienia.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) W 2011 roku wysłano informacje do Biura Informacji Gospodarczej Krajowy Rejestr Długów o zobowiązaniach wszystkich dłużników alimentacyjnych, tylko raz tj. 31.08.2011 r.
Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów powyższą wysłała się w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
- 2) Spośród 15 skontrolowanych decyzji dla dłużników o zwrocie wypłaconych wierzycielom należności z tytułu funduszu alimentacyjnego - 10 decyzji wystawiono po upływie dwóch lub trzech miesięcy po zakończeniu okresu świadczeniowego. Jest to niezgodne z art. 35 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).
- 3) Wobec żadnego ze skontrolowanych dłużników nie wystawiono w 2011 r. tytułu wykonawczego za okres świadczeniowy 2010/2011. Wystawiono je w 2012 r. Wobec dwóch dłużników tytułów nie wystawiono za okres świadczeniowy 2009/2010, a wobec jednego dłużnika za okres 2008/2009.

Samodzielny referent w Referacie Świadczeń Rodzinnych jako główną przyczynę powyższych nieprawidłowości i uchybień podała braki kadrowe. Ustalono, że osoba odpowiedzialna za sprawy dotyczące funduszu alimentacyjnego przebywała na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim a następnie, do czasu kontroli, na urlopie wychowawczym. Kierownik OPS nie wnioskował do Burmistrza o przekazanie powyższych zadań dla innego pracownika. Ponadto drugi pracownik zatrudniony w Referacie Świadczeń Rodzinnych, w 2011 r. przez okres pięciu miesięcy przebywał na zwolnieniu lekarskim. Odnośnie wystawiania decyzji dla dłużników priorytetem było przyjmowanie wniosków i sporządzanie decyzji dla świadczeniobiorców.

Do końca roku komornicy od dwóch dłużników wyegzekwowali kwotę 897,93 zł należności głównej z odsetkami, co stanowi zaledwie 0,39% ze sprawdzonej kwoty zaległości.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że z tytułu funduszu alimentacyjnego uzyskano dochody na kwotę 34.456,06 zł należności i odsetek, co stanowi 3,70% wszystkich zaksięgowanych należności.

W 2011 roku nie wydano decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu spłaty lub umorzeniu należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, w trybie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1 poz. 7 ze zm.).

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz § 23 ust. 3 pkt. 1 Zarządzenia Nr 457 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji działalności kontrolnej wykonywanej przez wojewodę, zalecam zobowiązać Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim do:

1. wykorzystywania dotacji zgodnie z przeznaczeniem,
2. terminowego odprowadzania składek emerytalno – rentowych od świadczeń pielęgnacyjnych oraz składek zdrowotnych od świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków stałych, na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

3. prowadzenia ewidencji księgowej stosownie do przepisów ustawy o rachunkowości,
4. uaktualnienia i stosowania przyjętych zasad rachunkowości,
5. rzetelnego planowania środków na realizację zadań w rozdziale 85212,
6. doprowadzenia do zgodności danych księgowych w ewidencji syntetycznej z danymi w ewidencji analitycznej, należności i dochodów w rozdziale 85212,
7. księgowania odsetek od należności z tytułu funduszu alimentacyjnego w ewidencji syntetycznej oraz ich wykazywania w sprawozdaniu Rb-27ZZ,
8. rzetelnego wyliczania kosztów obsługi na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny,
9. wysyłania informacji do biura informacji gospodarczej, o zobowiązaniach wszystkich dłużników alimentacyjnych, stosownie do przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
10. wysyłania decyzji o zwrocie wypłaconych wierzycielom świadczeń z funduszu alimentacyjnego do dłużników, niezwłocznie po zakończeniu okresu świadczeniowego,
11. niezwłocznego wystawiania tytułów wykonawczych dla dłużników alimentacyjnych.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.